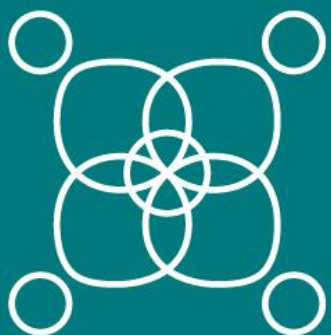

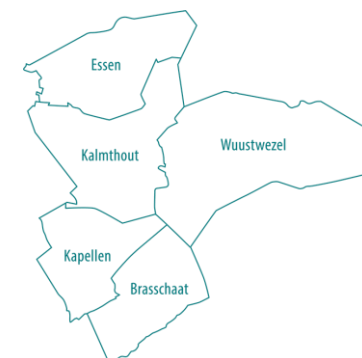

EERSTELIJNSZONE NOORDERKEMPEN

Eerstelijnszone
Noorderkempen wijst de weg
in het VAPH landschap

23/05/2024

Programma

18u00 – 19u00 Netwerkmoment met hapje en drankje

19u00 – 19u30 Plenair gedeelte: wat is VAPH?

19u30 – 20u15 Workshops

20u15 – 20u45 Pauze

20u45 – 21u30 Workshops

22u Einde

Eerstelijnszone Noorderkempen

Welkom!

Wat is een eerstelijnszone?

Eerstelijnszones zijn opgericht om het werk van lokale overheden, zorg- en hulpverleners beter op elkaar af te stemmen. Wij informeren de sectoren en organiseren vormingen en netwerkmomenten.

Het doel?

Een **effectieve en kwalitatieve eerste lijn** waar de **burger centraal** staat en die **toegankelijk** is voor iedereen.

Er zijn 60 eerstelijnszones over gans Vlaanderen.

www.eerstelijnszone.be

Eerstelijnszone Noorderkempen

Eerstelijnszone Noorderkempen bestaat uit 5 gemeentes, nl. **Brasschaat, Essen, Kalmthout, Kapellen en Wuustwezel**. Kenmerkend voor onze regio is dat we aan de **grens** liggen met Nederland. De gemeenten Essen, Kalmthout en Wuustwezel zijn eerder **landelijke** gemeentes. Kapellen en Brasschaat liggen in de band rond Antwerpen en zijn dichter bevolkt.

De Eerstelijnszone bestaat uit 126 229 inwoners. Het is een **uitgestrekte** regio waar bereikbaarheid en mobiliteit aandachtspunten zijn.

De **omgevingsanalyse** vormt de basis voor onze toekomstige beleids- en actieplannen. De verworven inzichten fungeren als vertrekpunt voor onze activiteiten.

Eerstelijnszone Noorderkempen

Meer uitleg over onze eerstelijnszone:

<https://www.eerstelijnszone.be/elz-noorderkempen-uitgelegd>

We organiseren verschillende activiteiten, deze vindt u hier terug:

<https://www.eerstelijnszone.be/kalender?f%5B0%5D=zones%3A8>

Op de planning in juni:

- Mantelzorgaanbod (naar burgers gericht): Ouders van kinderen met een zorgbehoefte (financiële insteek)
- Gluren bij de burens: Opvangcentrum Fedasil
- Ontmoetingsmoment PZON
- Lunch & learn: samenwerkingen in de perinatale periode

Context: hervorming zorgraden

In **2022** startte het Departement Zorg een **traject** om de **zorgraden te versterken**. Hierbij werd uitgegaan van de door de Vlaamse Regering goedgekeurde nota: “**Slagkrachtige zorgraden middels het versterken van de rol van de lokale besturen in de zorgraden, het verhogen van de betrokkenheid van het welzijnsveld en de actualisering van de opdrachten van de zorgraden**”.

Één van de elementen binnen deze nota is dat **zorgraden** vanaf **01/01/2025** partners erkend door het [Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap \(VAPH\)](#) **structureel dienen te betrekken in hun vzw**. Dit impliceert meerdere zaken voor een zorgraad:

- De algemene vergadering uitbreiden met minstens één afgevaardigde van voorzieningen erkend, vergund of gesubsidieerd door het VAPH,
- De doelgroep, personen met een handicap, een plaats geven in de inhoudelijke werking, alsook samen met relevante partners projecten en acties ontwikkelen die geïntegreerde zorg voor deze doelgroep bevorderen.

Huidige contactpersoon binnen onze zorgraad: **Johan Vermeeren**, algemeen directeur Monnikenheide-Spectrum - Contact: Johan.Vermeeren@Emmaus.be

EERSTELIJNSZONE
NOORDERKEMPEN

Personen met een handicap

Wie is een persoon met een handicap?

De persoon met een handicap **bestaat niet**, maar er bestaan wel omschrijvingen om deze doelgroep te vatten. Zo stelt het [VN-verdrag](#) inzake de rechten van personen met een handicap (2006) dat:

“Personen met een handicap omvat personen met langdurige fysieke, mentale, verstandelijke of zintuiglijke beperkingen die hen in wisselwerking met diverse drempels kunnen beletten volledig, daadwerkelijk en op voet van gelijkheid met anderen te participeren in de samenleving.”

Personen met een handicap

Tegemoetkomingen, tussenkomsten en hulpvormen

Volgens een [onderzoek](#) van het Kenniscentrum Welzijn, Wonen, Zorg (2020) kunnen personen met een handicap in België beroep doen op een reeks van tegemoetkomingen, tussenkomsten en hulpvormen. Niet iedere persoon met een handicap kan (automatisch) aanspraak maken op deze incentives.

Voorwaarden:

- ✓ specifieke stavingsdocumenten kunnen voorleggen zoals: medische verslagen, een erkenning als persoon met een handicap, ...
- ✓ voldoen aan bepaalde inkomensvoorwaarden
- ✓ expliciet een tegemoetkoming aanvragen
- ✓ jonger zijn dan 65 jaar
- ✓ ...

Naast deze voorwaarden is ook de woonplaats van de persoon een bepalende factor.

Personen met een handicap: geïntegreerde zorg

Vanuit de vermaatschappelijking van de zorg wordt er gestreefd om mensen met een (vermoeden van een) beperking met al hun mogelijkheden en kwetsbaarheden een eigen zinvolle plek in de samenleving te laten innemen, hen daarbij waar nodig te ondersteunen en de zorg zoveel mogelijk **geïntegreerd in de samenleving** te laten verlopen.

De samenleving gaat hierbij een grotere verantwoordelijkheid dragen.

Personen met een handicap: geïntegreerde zorg

Vaak wordt het model gebruikt van de concentrische cirkels: Dit beeld visualiseert die gedeelde verantwoordelijkheid van de samenleving.

Elke cirkel staat voor een partij die een rol kan opnemen in de zorg en ondersteuning:

- Ondersteuning vanuit de vijfde, buitenste cirkel (VAPH ondersteuning = gespecialiseerde ondersteuning)
- Ondersteuning vanuit reguliere diensten – eerstelijns diensten
- Ondersteuning van vrienden of familie of buren
- Ondersteuning vanuit het gezin
- De persoon met een beperking zelf

Over het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap

Het **VAPH** is het agentschap dat instaat voor de **organisatie van zorg en ondersteuning voor personen met een handicap**, zowel voor **minder-** als voor **meerderjarigen**. Die ondersteuning kan bestaan uit

- tegemoetkomingen voor hulpmiddelen en aanpassingen
- toekennen van budgetten voor zorg en ondersteuning
- aanbieden van (intensieve) zorg en ondersteuning

Nood aan **intensieve** ondersteuning (**niet-rechtstreeks toegankelijke hulp**), dan is een **aanvraagprocedure** nodig. Het VAPH wil immers samen met de persoon met een handicap bekijken welke hulp er nodig is, wat hij vraagt en of hij in aanmerking komt voor onze ondersteuning.

- Voor minderjarigen: via de intersectorale toegangspoort (een dienst van de jeugdhulp binnen het agentschap Opgroeien)
- Voor meerderjarigen: via het VAPH

Personen die minder intensieve ondersteuning (**rechtstreeks toegankelijke hulp**) nodig hebben, hoeven **geen aanvraagprocedure** te doorlopen.

Over het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap

Daarnaast werken in Vlaanderen ook andere agentschappen en departementen aan de inclusie en maatschappelijke participatie van personen met een handicap, gezien het recht op onderwijs, aangepast werk, inclusieve kinderopvang, samenwerking met geestelijke gezondheidszorg. Voorbeelden van die andere agentschappen en departementen zijn Onderwijs en Vorming, VDAB, agentschap Opgroeien en Departement Zorg.

Ook andere overheden hebben een opdracht naar personen met een handicap toe. De federale overheid bijvoorbeeld behandelt de integratietegemoetkoming, de parkeerkaart voor personen met een handicap enzovoort.

Ondersteuning voor meerderjarigen

Rechtstreeks toegankelijke hulp (RTH):

- beperkte, handicapspecifieke ondersteuning in de vorm van begeleiding, dagopvang of verblijf voor wie af en toe hulp nodig heeft
- geen aanvraag indienen bij het VAPH, maar rechtstreeks contact opnemen met een zorgaanbieder

Persoonsvolgend budget (PVB):

- budget op maat waarmee je zorg en ondersteuning kan kopen
- binnen uw eigen netwerk, bij vrijwilligersorganisaties, bij individuele begeleiders, bij professionele zorgverleners en bij door het VAPH vergunde zorgaanbieders.
- aanvraag indienen

Ondersteuning voor minderjarigen

Rechtstreeks toegankelijke hulp (RTH):

- beperkte, handicapspecifieke ondersteuning in de vorm van begeleiding, dagopvang of verblijf voor wie af en toe hulp nodig heeft
- geen aanvraag indienen bij het VAPH, maar rechtstreeks contact opnemen met een zorgaanbieder

Ondersteuning van een multifunctioneel centrum

- richt zich tot personen met een handicap tot en met 21 jaar (uitzonderlijk verlengbaar tot en met 25 jaar) die nood hebben aan specifieke ondersteuning
- biedt begeleiding, dagopvang, verblijf
- jeugdhulpbeslissing van de intersectorale toegangspoort (ITP) is nodig

Persoonlijke-assistentiebudget [PAB]

- nood aan assistentie bij dagelijkse activiteiten
- praktische, inhoudelijke en organisatorische hulp thuis, in de vrije tijd of op school
- aanvraag

Het VAPH-zorglandschap: RTH

- **Dagopvang:** zinvolle dagbesteding, bijvoorbeeld samen koken, tekenen, dansen of een uitstap maken
- **Verblijf:** 's avonds, 's nachts en 's ochtends ondersteuning tijdens de week en in het weekend, als het tijdelijk niet lukt om alleen thuis te blijven
- **Begeleiding** (gesprek duurt 1 tot 2 uur):
  - individuele gesprekken met een begeleider over de organisatie van het huishouden, administratie, werksituatie, ...
  - Kinderen: begeleiding om hun handicap te leren aanvaarden en ermee om te gaan
  - Ouders krijgen opvoedingsondersteuning
  - Mobiele (aan huis) of ambulante begeleiding (in de organisatie)
  - Groepsbegeleiding: sessie samen met een of meerdere personen met een handicap of hun netwerk

Het VAPH-zorglandschap: RTH

- **Begeleid werken:**
  - 1 of meerdere dagen
  - bij een vzw, een winkel of een bedrijf
  - aangepast aan mogelijkheden en interesses
  - begeleiding door iemand buiten de werkplek
  - geen verloning en geen arbeidscontract
- **Globale individuele ondersteuning:**
  - ondersteunt kinderen met een (vermoeden van) handicap tot en met het eerste leerjaar bij overgangsmomenten
  - in de klas of de opvang
  - praktische ondersteuning
  - uitbouw van een duurzaam inclusie-traject voor uw kind

Het VAPH-zorglandschap: MFC

begeleiding, dagopvang en verblijf voor kinderen

- **Begeleiding:**
  - gericht op de ontwikkeling van het kind en pedagogische en psychosociale ondersteuning van ouders
  - aanvaarding van de handicap en ook de toekomst van het kind staan centraal
  - aan huis of bij de zorgaanbieder
  - Individuele gesprekken of groepssessies
- **Dagopvang:**
  - **schoolaanvullende** dagopvang: bij deze dagopvang gaan de
    - schoolgaande kinderen of jongeren naar school
    - begeleiding voor, na en tijdens de schooluren
  - **schoolvervangende** dagopvang: bij deze dagopvang wordt er
    - tijdens de schooluren een alternatief programma
    - kinderen of jongeren die vrijgesteld zijn van leerplicht of kinderen of jongeren die tijdelijk niet meer naar school kunnen gaan
    - Er wordt zoveel mogelijk samengewerkt met de school
  - verschillende vormen van behandeling en training (kinesithérapie, logopedie, ergotherapie, zelfredzaamheidstraining, structurering ...).

Het VAPH-zorglandschap: MFC begeleiding, dagopvang en verblijf voor kinderen

- **Verblijf:**
  - overnachting in een omgeving die aangepast is aan de noden van het kind of de jongere
  - meestal combinatie met dagopvang binnen het centrum of elders
  - aantal nachten is afhankelijk van de ondersteuningsvraag

Het VAPH-zorglandschap: PVF

- **Het persoonsvolgend budget (PVB)**

budget op maat waarmee de meerderjarige zorg en ondersteuning kan kopen

De zorg en ondersteuning kan aangekocht worden:

- binnen het eigen netwerk
- bij vrijwilligersorganisaties
- bij individuele begeleiders
- bij professionele zorgverleners
- bij door het VAPH vergunde zorgaanbieders (vergunning van het VAPH, voldoen aan bepaalde kwaliteitseisen)

Vraagverheldering voor personen met een handicap

Stap 1: de vraag goed in kaart brengen

Ondersteuningsplan= een overzicht van wat men zelf kan, welke ondersteuning er al is en welke ondersteuning er ontbreekt

Hoe?

- proces alleen doorlopen of hulp vragen aan personen in het netwerk
- met behulp van de tool: www.mijnondersteuningsplan.be
- Met de hulp van een dienst ondersteuningsplan (DOP): <https://doppa.be/>
- Met de hulp van de dienst maatschappelijk werk (DMW) van uw ziekenfonds
- Met de hulp van een gebruikersvereniging

Indien nood aan intensieve en frequente handicapspecifieke ondersteuning:

Stap 2: ondersteuningsplan persoonsvolgend budget invullen en indienen

Aanvraag intensievere en handicapspecifieke hulp

Stap 3: een multidisciplinair verslag laten opmaken door een multidisciplinair team (MDT)

Een multidisciplinair team (MDT) is een dienst die personen met een (vermoeden van) handicap bijstaat bij de aanvraag van ondersteuning bij het VAPH.

Een MDT:

- stelt een multidisciplinair verslag op in het kader van een aanvraag van een persoonsvolgend budget;
- stelt een multidisciplinair verslag op in het kader van een aanvraag van een tegemoetkoming voor hulpmiddelen en aanpassingen voor een meerderjarige of voor een minderjarige (vanaf de tweede aanvraag);
- helpt bij de keuze van hulpmiddelen en aanpassingen;
- helpt bij het indienen van facturen voor de terugbetaling van hulpmiddelen en aanpassingen.

Hier vind je [de adressen van de MDT's van de provincie Antwerpen](#)

Outreach

VAPH organisaties die RTH aanbieden kunnen ook outreachend werken naar eerstelijnsorganisaties.

Via mobiele en ambulante outreach kan de erkende RTH-dienst zijn kennis overdragen naar een groep van minimaal drie ondersteuners die behoefte hebben aan handicapspecifieke kennis om hun ondersteuning beter af te stemmen op de vragen en noden van personen met een handicap.

Het kan bijvoorbeeld gaan om handicapspecifieke kennisoverdracht aan een kinderopvang, voorzieningen van bijzondere jeugdzorg, een school, diensten voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg, CAW's, sociale huizen, opvoedingswinkels, groepspraktijken, zelfstandige (para)medici, scholen, andere VAPH-voorzieningen of -diensten.

EERSTELIJNSZONE
NOORDERKEMPEN

Vergunde zorgaanbieders: regio Noorderkempen

OLO-ROTONDE <https://www.olo-rotonde.be/> - vertrekbasis: Brasschaat

Brede waaier van werkvormen en doelgroepen

- Onthaalteam:
  - Contact: onthaalteam@olo-rotonde.be
  - 03 633 98 99 (tussen 9u30 - 12u30 en 13u - 16u)
- Outreach
- Mobiel/ambulant
  - Thuisbegeleiding
  - Mobiele begeleiding volwassenen
- MFC
- Volwassenenzorg: inclusieve woningen, verblijf volwassenen, dagcentra
- Projecten die verband houden met de dagwerking e.a.(bijv. Pure Pauze)

Vergunde zorgaanbieders: regio Noorderkempen

Hotspot Handicap Provincie Antwerpen voor- en Noorderkempen

<https://www.hotspothandicapantwerpen.be/>

De Hotspot biedt gratis eerste hulp bij alle handicapspecifieke vragen aan iedereen die privé of professioneel te maken krijgt met een beperking.

Hotspot handicap Provincie Antwerpen is een samenwerkingsinitiatief tussen 4 RTH-diensten:

- Het Raster
- Kadodder
- Koca
- OLO-Rotonde

Vergunde zorgaanbieders: regio Noorderkempen

MONNIKENHEIDE – SPECTRUM <https://www.monnikenheide-spectrum.be/nl>

Voor Noorderkempen: campus Spectrum - vertrekbasis Gooreind

- Sociale dienst:
  - contact: Leen.suykerbuyk@emmaus.be en Patricia.bossaers@emmaus.be
- Enkel volwassenen
- RTH en nRTH
- Verblijf, dagwerking, ambulante en mobiele begeleiding (o.a. begeleid werken)
- Inlooppunt voor jongvolwassenen met ASS (Lift, Kalmthout)
  - Campus Spectrum (wonen en dagwerking)
  - Inclusieve woningen in Gooreind en Wuustwezel; Kalmthout in opbouw.
  - Vlotter in Essen
  - Bistro in Kalmthout

Vergunde zorgaanbieders: regio Noorderkempen

HEDER (onderdeel van een groter geheel met vestigingen in de Antwerpse regio) <https://heder.be/>

- Minderjarigen (Kon Tiki) in Kalmthout
- Meerderjarigen (De Kade) in Kalmthout
- Wonen en dagwerking
- nRTH
- Thuisbegeleiding (De Kleine Beer)

ALBE <https://albevzw.be/info-voor-zorgprofessionals/>

- Gevestigd in Kapellen
- voor personen met een lichte tot matige verstandelijke beperking en bijkomende gedrags- persoonlijkheids- en/of psychiatrische problemen
- Verblijf (collectief wonen en studio wonen)
- Dagwerking

Vergunde zorgaanbieders: regio Noorderkempen

ARALEA <https://aralea.be/>

- Maatwerkbedrijf te Brasschaat (o.a. Mikerf)
- Tewerkstelling en dagwerking

BEGELEIDINGSCENTRUM DENNENHOF <https://www.dennenhof.org/index.html>

- Leefgroepen in Kapellen en Wuustwezel
- Minderjarigen
- outreach

• OC CLARA FEY <https://clarafey.be>

- Vooral gelocaliseerd in Sint Job in't Goor en Brecht
- Wel aanbod voor minderjarigen en volwassenen uit de ELZ op vlak van wonen, dagwerking en individuele ondersteuning.

Vergunde zorgaanbieders: regio Noorderkempen

THUISBEGELEIDINGSDIENSTEN

- OLO/ROTONDE voor ruime doelgroep: <https://www.olo-rotonde.be/afdelingen/begeleiding/>
- KADODDER: voor kinderen, jongeren en volwassenen met een (vermoeden van) verstandelijke beperking: <https://www.kadodder.be/>
- RASTER voor kinderen, jongeren en volwassenen met een autismespectrumstoornis en hun omgeving: <https://www.hetraster.be/>
- DE KLEINE BEER voor kinderen van 0 tot 6 jaar, prematuur geboren of met een moeilijke start, met (vermoeden van) motorische en/of meervoudige beperking, met ernstige medische problemen : <https://heder.be/de-kleine-beer-2>

Vergunde zorgaanbieders: regio Noorderkempen

THUISBEGELEIDINGSDIENSTEN

- GANSPOEL voor baby's, kinderen en jongeren met (een vermoeden van) visuele of visueel meervoudige beperking: <https://www.ganspoel.be/Zorg/Kinderen-en-jongeren/Id/186/Mobiele-en-ambulante-begeleiding>
- KOCA voor kinderen, jongeren en volwassenen met een beperking of een vermoeden van (doven en slechthorenden, autismespectrumstoornissen, spraaktaalontwikkelingsstoornissen, leer- en gedragsmoeilijkheden) <https://www.koca.be/aanbod/mobielenambulant/mobiele-begeleiding/>
- MARKGRAVE (revalidatiecentrum) voor personen met een visuele handicap: <https://www.demarkgrave.be/nl>

Erkende ouderinitiatieven: regio Noorderkempen

Contactgegevens van [ouderinitiatieven](#) in onze regio

BELOON BETER

Brasschaat

0498 35 49 16

info@Buddy.be

PERRON GELUK

Essen

03/664.51.03

Perrongeluk202@gmail.com

EERSTELIJNSZONE
NOORDERKEMPEN

Erkende groene zorg initiatieven: regio Noorderkempen

Contactgegevens van [groene zorginitiatieven](#) in onze regio

Athletes for Hope Revalidatieweide Wuustwezel
<https://www.afhrevalidatieweide.be/>

Liberty Ranchers Kalmthout
<https://www.libertyranch.be/>

Natuurlijk Verbonden
<https://www.natuurlijkverbonden.be/index.html>

Erkende groene zorg initiatieven: regio Noorderkempen

Stal Den Bouw vzw Wuustwezel

daniella@cvstokmans.be

Stal Moleneind Essen

<http://www.stalmoleneind.be/pages/zorgboerderij.html>

Zorgboerderij Rommeshoef Essen

<https://www.rommeshoef.be/zorgboerderij.html>

Vrijwilligers- en mantelzorgorganisaties actief in regio Noorderkempen

VRIJWILLIGERS- EN MANTELZORGORGANISATIES

- Kando (vroegere KVG): organiseren activiteiten, bieden informatie en steun (afdeling Wuustwezel-Gooreind) <https://kando.be/afdeling/wuustwezel-gooreind/>
- Vrijwilligersorganisatie Vonak: vrijwilligersorganisatie met extra aandacht voor kwetsbare vrijwilligers: <https://www.olo-rotonde.be/afdelingen/vrije-tijd-en-vrijwilligerswerk/vonak/>
- Dito vzw: vereniging van en voor personen met een handicap of chronische ziekte en hun netwerk. Dito informeert, sensibiliseert en zet haar stempel op een participatief beleid. <https://www.ditovzw.be/>
- Trefpunt stan: vereniging voor personen of gezinnen die leven met een verSTANdelijke handicap: <https://www.trefpuntstan.be/>
- ...

Programma

18u00 – 19u00 Netwerkmoment met hapje en drankje

19u00 – 19u30 Plenair gedeelte: wat is VAPH?

19u30 – 20u15 **Workshop 1**

1. ADHD-belevingsparcours (LET OP: duurt 1u, korte pauze tussendoor)

Locatie: Sportloods links

2. Taboedoorbreker van Kando aan het woord

Locatie: polyvalente zaal

3. Speeddate 'ondersteuning van personen met een beperking naar betekenisvolle relaties en daginvulling'

Locatie: Sportloods rechts

20u15 – 20u45 Pauze

20u45 – 21u30 Workshop 2

22u Einde